

Ngôn ngữ hỗ trợ cho học sinh nói tiếng Séc như là ngôn ngữ thứ hai

Hỗ trợ ngôn ngữ (theo Mục 16 của Luật Giáo dục)

Học sinh mới người nước ngoài được dạy tiếng miễn phí. Vậy còn các em sống ở Cộng hòa Séc trong một thời gian dài hơn, có thể giao tiếp bằng tiếng Séc tương đối tốt nhưng thiếu kỹ năng ngôn ngữ để thực hiện những hoạt động khó hơn trong tiếng Séc và các môn học khác thì sao? Các em có được hỗ trợ hay không? Nếu có thì hỗ trợ như thế nào? Hoặc là các em học sinh gặp khó khăn trong việc sắp xếp để học tiếng theo Mục 20 (nếu như các em là thiểu số trong trường)?

Các em không đủ kiến thức về ngôn ngữ dùng trong giảng dạy được coi là những học sinh có nhu cầu giáo dục đặc biệt (SEN) kể từ **tháng 9 năm 2016** theo bản sửa đổi Luật Giáo dục và Quy chế Thi hành (Nghị định 27/2016, về việc giảng dạy cho học sinh có nhu cầu giáo dục đặc biệt và học sinh có năng khiếu, đã sửa đổi bổ sung).

Hệ thống năm biện pháp hỗ trợ mới, trong đó hỗ trợ ngôn ngữ cho học sinh nói tiếng Séc như là ngôn ngữ thứ hai chủ yếu liên quan đến các biện pháp ở cấp độ hỗ trợ thứ hai và thứ ba. Trong cả hai trường hợp, cần có **sự giới thiệu của cơ sở tư vấn học đường (SCF)**. Do đó, cần phải **thông báo cho phụ huynh** có **nhu cầu** cho học sinh kiểm tra tại SCF và **đồng ý** tiếp nhận các biện pháp hỗ trợ!!!

Học sinh được hưởng các biện pháp hỗ trợ như là gì?

Cấp độ 2 trong các biện pháp hỗ trợ

Các biện pháp hỗ trợ cấp độ 2 có liên quan đến các em học sinh **không đủ kiến thức về ngôn ngữ dùng trong giảng dạy** (trình độ tiếng Séc trong khoảng cấp độ B1-B2).

Các biện pháp hỗ trợ đề xuất:

- Sách giáo khoa và hình thức hỗ trợ đặc biệt (sách giáo khoa tiếng Séc cho người nước ngoài);
- 1 giờ mỗi tuần tiến hành **can thiệp sư phạm** (làm việc với học sinh hoặc trong lớp học ở trường) - ví dụ, tập trung vào hoạt động hỗ trợ bằng tiếng Séc như ngôn ngữ thứ hai;
- 1 giờ mỗi tuần tiến hành **chăm sóc sư phạm đặc biệt** do một chuyên gia sư phạm đặc biệt của trường thực hiện.

Đối với học sinh có nhu cầu hỗ trợ do điều kiện sống và văn hóa khác nhau ở các trường tiểu học và trung học, cần tăng cường việc dạy tiếng Séc hoặc dạy tiếng Séc

như một ngôn ngữ thứ hai (CSL) **với số giờ học bắt buộc ở mức cao nhất có thể**; học sinh **được học 3 giờ CSL/tuần, tối đa 120 giờ/năm**.

Cấp độ 3 trong các biện pháp hỗ trợ

Các biện pháp hỗ trợ cấp độ 3 có liên quan đến các em học sinh **không có kiến thức về ngôn ngữ dùng trong giảng dạy** (trình độ tiếng Séc trong khoảng cấp độ A0-A2).

Các biện pháp hỗ trợ đề xuất:

- Điều chỉnh nội dung giảng dạy,
- Sách giáo khoa và hình thức hỗ trợ đặc biệt (sách giáo khoa tiếng Séc cho người nước ngoài);
- 3 giờ mỗi tuần tiến hành can thiệp sư phạm (bao gồm 1 giờ mỗi tuần trên lớp) - VD: hỗ trợ về CSL;
- 3 giờ mỗi tuần tiến hành chăm sóc sư phạm đặc biệt do một chuyên gia sư phạm đặc biệt của trường thực hiện hoặc nếu có thể, tiến hành can thiệp tâm lý;
- Hỗ trợ giảng dạy bởi một nhân viên sư phạm khác trong phạm vi 0,5 FTE (đây có thể là một ví dụ về chuyên gia giảng dạy tiếng Séc như một ngôn ngữ thứ hai).
Đối với học sinh có nhu cầu củng cố việc học CSL ở bậc tiểu học và trung học, thời gian khuyến nghị là **3 giờ mỗi tuần, tối đa 200 giờ mỗi năm**.
- Là một phần trong các biện pháp hỗ trợ cấp độ 3, trung tâm tư vấn cũng có thể đề nghị học sinh **kéo dài thời gian học**. Xem Nghị định số 27/2016, “Nếu có nhu cầu giáo dục đặc biệt (nhất là ***các em đến từ một nền văn hóa khác*** hoặc có các điều kiện sống khác nhau), nếu có thể và nếu cần, ***kéo dài thời gian học ở bậc tiểu học***, trung học và dự bị đại học ***thêm một năm***.” Điều này phù hợp với các em học sinh vừa đến Cộng hòa Séc, được **chỉ định vào năm lớp 9**, nhưng do thiếu kiến thức về ngôn ngữ dùng trong giảng dạy mà thua kém trong học tập. Tuy nhiên, chúng tôi đề nghị các em ở độ tuổi này phần lớn nên được **chỉ định vào năm liền kề trước đó**, do kỳ thi tuyển sinh trung học sắp tới.

Các biện pháp hỗ trợ ở cấp độ 4 và 5 liên quan đến trẻ em vừa có tình trạng CSL vừa có khuyết tật.

Trường Tiểu học

Luật Giáo dục yêu cầu mọi trẻ em đều có quyền tiếp cận như nhau đối với việc nhập học. Do đó, đối với người có quốc tịch nước ngoài cư trú trên lãnh thổ Cộng hòa Séc, nhà trường phải tạo điều kiện để họ tiếp cận giáo dục bậc tiểu học ở mức ngang

bằng với công dân của Cộng hòa Séc mà không cần phải chứng minh tình trạng lưu trú hợp pháp.

Tất cả người nước ngoài có quyền được học miễn phí tại các trường tiểu học, quyền được ăn ở trường, cũng như được tham gia hoạt động giáo dục dựa trên sở thích tại cơ sở giáo dục. Nhà trường không được lấy tình trạng CSL làm bất kỳ yêu cầu nào trong công tác tiếp nhận học sinh. Lý do duy nhất để không chấp nhận học sinh có tình trạng CSL là do trường đã nhận đủ học sinh. Chúng tôi thường xuyên gặp phải tình huống mà các trường áp đặt điều kiện nhập học đối với các em. Cần nhớ rằng điều này cấu thành hành vi vi phạm Luật Giáo dục.

Nghị định số 48/2005 (Mục 10) bắt buộc hiệu trưởng của trường phải thông báo về khả năng tham gia lớp dự bị ngôn ngữ cho người đại diện theo pháp luật của học sinh **trong vòng một tuần sau khi học sinh được nhận vào trường**. Ngoài ra, nhà trường có thể sắp xếp cho những em học sinh có tình trạng tương tự vào kiểu lớp học này.

Hỗ trợ học sinh có tình trạng CSL bằng việc sửa đổi Luật Giáo dục số 561/2004, cùng Nghị định 27/2016, đã được sửa đổi, mang lại những thay đổi quan trọng cho tất cả trẻ em và học sinh cần được hỗ trợ trong lớp học. Đối tượng hỗ trợ bao gồm **trẻ em và học sinh nói tiếng Séc như là ngôn ngữ thứ hai**.

Lớp dự bị miễn phí để hòa nhập ở trường học và hỗ trợ dạy tiếng mẹ đẻ

Cơ quan thẩm quyền tại khu vực có thẩm quyền địa phương theo nơi cư trú của học sinh, hợp tác với đơn vị sáng lập trường, có thể đảm bảo:

- (a) lớp dự bị miễn phí để hòa nhập vào môi trường giáo dục tiểu học, bao gồm cả việc giảng dạy tiếng Séc phù hợp với nhu cầu của những học sinh đó,
- (b) nếu thích hợp sẽ tiến hành hợp tác với quốc gia nguyên quán của học sinh, hỗ trợ dạy tiếng mẹ đẻ và văn hóa của quốc gia nguyên quán, từ đó phối hợp giảng dạy thường xuyên ở trường tiểu học.

Vào ngày 1 tháng 1 năm 2012, Luật Giáo dục sửa đổi được ban hành dưới số hiệu 472/2011 đã có hiệu lực. Điều này có nghĩa là từ ngày 1 tháng 1 năm 2012, **cơ quan thẩm quyền tại khu vực có thẩm quyền địa phương theo nơi cư trú của học sinh sẽ hợp tác với đơn vị sáng lập trường trong việc sắp xếp để mở lớp dự bị miễn phí cho quá trình hòa nhập vào môi trường giáo dục tiểu học cho tất cả các học sinh nước ngoài hoàn thành chương trình bắt buộc, bao gồm cả việc dạy tiếng Séc phù hợp với nhu cầu của những học sinh này.**

Cơ quan thẩm quyền tại khu vực cũng sẽ đảm bảo chuẩn bị về mặt đào tạo cho những nhân viên sư phạm sẽ giảng dạy cho các em. Nhân viên sư phạm có thể cần được đào tạo ở mức độ cần thiết để có thể giảng dạy cho trẻ em và học sinh - người nước ngoài, ví dụ như được đào tạo tại Viện Giáo dục Đại học Quốc gia.

Các trường tiểu học nơi giảng dạy cho con cái của những người đang tìm nơi ở trong và ngoài các cơ sở tị nạn được cũng hỗ trợ chuẩn bị kiến thức cơ bản về ngôn ngữ cho những trẻ này.

Khung pháp lý cơ bản

Các quyền cơ bản phải được đảm bảo cho tất cả mọi người, bất kể giới tính, chủng tộc, màu da, ngôn ngữ, tín ngưỡng, tôn giáo, quan điểm chính trị hay quan điểm khác, nguồn gốc quốc gia hay xã hội, thuộc về một quốc gia hay dân tộc thiểu số, tình trạng tài sản, giới tính hoặc địa vị khác. Những quyền này áp dụng cho công dân Séc cũng như cho người nước ngoài. Các quyền cơ bản này được thể hiện bằng văn bản pháp luật hiện hành.

Khung pháp lý cơ bản bao gồm:

- công ước quốc tế theo Điều 10 của Hiến pháp Cộng hòa Séc (Công ước bảo vệ quyền con người và các quyền tự do cơ bản, Công ước về quyền trẻ em, Công ước về người tị nạn, v.v.)
- Hiến chương về các quyền cơ bản và tự do - Luật pháp châu Âu (quy định và chỉ thị)
- Luật cư trú của người nước ngoài
- Luật tị nạn
- Luật bảo vệ tạm thời
- Luật giáo dục - các đạo luật, nghị định, thông tư hướng dẫn có liên quan...

Các quyền và nghĩa vụ cụ thể có liên quan đến tình trạng cư trú của người nước ngoài có thể được tìm thấy trong các đạo luật sau:

- Luật tị nạn
- Luật bảo vệ tạm thời
- Luật cư trú của người nước ngoài